

A Kúria a dr. Tóth Gábor László ügyvéd által képviselt ... felperesnek - az Ormai és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Ormai Gabriella ügyvéd) által képviselt ... **Zrt.** alperes ellen rendkívüli munkavégzésért járó díj és járulékai iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 24.M.1283/2010. szám alatt megindított és a Fővárosi Törvényszék 55.Mf.639.840/2012/9. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 55.Mf.639.840/2012/9. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000,- Ft (Egyszázezer forint) és 27.000,- Ft (Huszonhétezer forint) áfa felülvizsgálati eljárási költséget, továbbá az államnak külön felhívásra 2.553.000,- Ft (Kettőmillió-ötszázötvenháromezer forint) felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint a felperes 2006. május 5-től értékesítési igazgatóként állt az alperes alkalmazásában. A felek a munkaszerződés 4. pontjában rögzítették, hogy „A munkavállaló munkaideje a munkáltató rendes üzleti óráival megegyezik, ide értve azon szükséges munkaidőt, amely a munkavállaló munkaköri kötelezettségének teljesítéséhez szükséges. Az ezen többlet munkaidő tekintetében a munkavállaló nem jogosult túlóra díjazásra.” A felperes módosított keresetében 25.530.840,- Ft túlmunkadíj megfizetésére kérte kötelezni az alperest a 2007. január 1-től 2009. február 9. napjáig terjedő időszakra.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 24.M.1283/2010/53. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította, egyben kötelezte a felperest az alperes javára perköltség és az állam javára fizetendő eljárási illeték megfizetésére. Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a felperes sem a munkáltató vezetőjének, sem vezetőhelyettesének nem tekinthető és megfelelő munkáltatói tájékoztatás hiányában az Mt. 188/A. § (1) bekezdése szerinti vezető állású munkavállalónak sem minősült, így az sem volt

megállapítható, hogy kötetlen munkaidőben dolgozott. Megállapította az elsőfokú bíróság azt is, hogy a felperesi munkaszerződés azon kikötése, amely szerint a személyi alapbér a többletmunkaidő ellentételezését is magában foglalja, a munkabérre vonatkozó igényről való tiltott lemondást jelenti, mely kikötés az Mt. 164. § (1) bekezdésébe ütközik, tehát semmis, így a rendkívüli munkavégzés bizonyítása esetén a felperes igénye ezen a jogcímen a díjazásra megnyílik. Ugyanakkor kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy a felperes „rugalmas munkaidőben” végezte munkáját, a munkáltató részére túlmunkát nem rendelt el és a bizonyítási eljárás alapján nem lehetett minden kétséget kizáróan megállapítani, hogy a felperes ténylegesen hány óra túlmunkát teljesített, valamint azt sem, hogy a felperesi túlmunka végzésre szükség volt a munkafeladatok ellátása érdekében.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, kérve az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, illetve annak megváltoztatásával keresetének helyt adni. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet ténybeli tévedéseken, valótlan megállapításokon, a bizonyítékok téves értékelésén alapult, ellentmondásokat tartalmazott. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a rendkívüli munkavégzés mennyiségét bizonyító DVD tartalmát csak szűrőpróbaszerűen vizsgálta meg, továbbá az elsőfokú bíróság ítéletének azon megállapítását is, mely szerint „rugalmas munkaidőben” végezte munkáját.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A Fővárosi Törvényszék 55.Mf.639.840/2012/9. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgyát illetően és a perköltség tekintetében helybenhagyta, az illetékre vonatkozó rendelkezést részben megváltoztatva az illeték összegét 900.000,- Ft-ra felemelte. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 2.042.467,- Ft fellebbezési illetéket, az alperesnek pedig 542.354,- Ft másodfokú perköltséget. Ítélete indokolásában kifejtette, hogy a felperes által hivatkozott formai és egyes adatokkal kapcsolatos kifogások részben helytállóak, azonban nem olyan súlyúak, amelyek az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, az eljárás megismétlését indokolnák. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg azt, hogy a felperes munkaszerződésének 4. pontja jogszabályba ütközik, ezért semmis, továbbá azt is, hogy a felperes nem minősült az alperesnél vezető állású munkavállalónak és ezzel összefüggésben a munkarendje sem volt kötetlen. Nem osztotta azonban a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság azon álláspontját, amely szerint a felperes rugalmas munkaidőben dolgozott. Ezt álláspontja szerint az alperes a perben bizonyítani nem tudta.

A másodfokú bíróság ítélete indokolásában kiemelte, miszerint a felperest terhelte - azon túlmenően, hogy túlmunkát végzett - annak bizonyítása is, hogy azt az alperes érdekében teljesítette, a rendkívüli munkavégzés mennyisége, szükségessége és az, hogy az elvégzett többletmunkájáról az alperesi munkáltató minden esetben tudomást szerzett, azt elfogadta. E körben kifejtette, hogy az alperesi beléptetőrendszer adatai nem voltak alkalmasak arra, hogy azokból a felperesi munkavégzés idejére és az elvégzett munka mennyiségére érdemi következtetéseket lehessen levonni. Hangsúlyozta, hogy a tanúvallomások sem voltak alkalmasak annak bizonyítására, hogy a felperes a munkahelyen töltött többletidőben ténylegesen mivel foglalkozott, az alperes érdekében, részére hasznos munkát végzett-e, szükséges volt-e ez a munka és az alperes aktuálisan tudott-e arról, illetőleg elfogadta-e. A másodfokú bíróság kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság téves álláspontja folytán vonta értékelési körébe a felperes által DVD-n elkészített összeállítást, így annak tartalmát kirekesztette a bizonyítékok köréből. E körben rámutatott, hogy a felperes által csatolt DVD-n az általa elküldött e-mailek szerepeltek, azonban azok terjedelme, tartalma, illetve az azokon elektronikusan feltüntetett időpontok nem alkalmasak a ténylegesen végzett munka mennyiségének meghatározására. Önmagában egy e-mail elküldésének időpontja nem utal arra, hogy az e-mail készítése, sőt előkészítése mikor történt és mennyi munkát vett igénybe, ahogy a számítógép üzemelésének időtartama sem igazolhatja, hogy a számítógép használója mindvégig egyazon munkával foglalkozott-e. A DVD-n összegyűjtött e-mailek esetében az sem volt megállapítható, hogy indokolt és szükséges volt-e azokkal kifejezetten munkaidőn túl foglalkozni.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a keresetének megfelelő új döntés meghozatalát, másodlagosan a az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára történő utasítását kérte.

A bizonyítékok hiányos és téves értékelésére, iratellenesség, okszerűtlen mérlegelés miatt, megalapozatlanságra hivatkozva támadta a jogerős ítéletet. Érvelése szerint bizonyította, hogy nagy óraszámban, rendszeresen, a munkáltató tudtával és annak javára túlmunkát végzett. Jogszabálysértésként - többek között - a Pp. 206. § (1) bekezdésének, a Pp. 3. § (3) bekezdésének, a Pp. 221. § (1) bekezdésének figyelmen kívül hagyására hivatkozott. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság megfelelő szakértelem hiányában nem tudta érdemben vizsgálni az általa csatolt DVD-n szereplő e-maileket és egyéb dokumentumokat, így fel kellett volna hívnia arra, hogy e körben szakértői bizonyítási indítványt terjeszthet elő. Sérelmezte azt is, hogy a másodfokú bíróság kizárta az általa csatolt DVD-t a bizonyítékok köréből, azonban ennek indokát nem adta.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte. Kifejtette, hogy a felperesi felülvizsgálati kérelem a per és a jogerős másodfokú ítélet alapját képező tényeket támadja és a bizonyítékok felülmérlegelésére irányul, a tényállás vitatására a kizárólag jogkérdések vizsgálatára hivatott felülvizsgálati eljárásban már nincs lehetőség. Érvelése szerint a felperest az eljáró elsőfokú bíróság többször is felhívta bizonyítékai előterjesztésére, a tárgyalás berekesztése előtt kifejezetten felhívta arra a felperes figyelmét, aki úgy nyilatkozott, hogy további érdemi bizonyítási indítványa nincsen. Hivatkozott arra is, hogy a másodfokú bíróság eleget tett indokolási kötelezettségének és jogszerűen rekesztette ki a bizonyítékok köréből a felperes által becsatolt DVD-t, minthogy az nem volt alkalmas a felperes által végzett túlmunka mértékének és indokoltságának bizonyítására.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem a következők szerint nem alapos.

A felperes a felülvizsgálati kérelme kifejtett tartalma szerint a jogszabálysértést lényegében abban jelölte meg, hogy a másodfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékokat nem a Pp. 206. § (1) bekezdése szerint mérlegelte, így téves következtetések alapján hozta meg ítéletét, amelyet nem indokolt meg kellő módon, illetve jogszabálysértően, indokolás nélkül rekesztette ki a bizonyítékok köréből a felperes által csatolt DVD-t.

A Pp. 270. § (2) bekezdése szerint a jogerős ítélet felülvizsgálatát az ügy érdemét érintő jogszabálysértésre hivatkozással lehet kérni.

A Pp. 275. § (1) bekezdése alapján a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján dönt, a felülvizsgálati eljárásban azonban a bizonyítékok felülmérlegelésének, további bizonyítás felvételének nincs helye. Amennyiben a másodfokú bíróság a tényállást a bizonyítási eljárás során megállapított bizonyítékok egybevetése alapján azokat a maguk összességében értékelve és meggyőződése szerint bírálta el, e tényállás a felülvizsgálati eljárásban is irányadó. Az attól való eltérésnek csak akkor van helye, ha a bíróság által megállapított tényállás iratellenes, vagy nyilvánvalóan okszerűtlen, illetve logikai ellentmondást tartalmaz. A bizonyítékok okszerű mérlegelését támadó felülvizsgálati kérelem megalapozatlan. (BH 1995.134, BH 1998.401, BH 1997.375, BH 2001.301, BH 2001.197, BH 1999.44, BH 2013.119.)

Ezért a Kúria azt vizsgálta, hogy milyen bizonyítékok álltak az

eljáró bíróságok rendelkezésére és a jogerős ítéletet hozó törvényszék azokat okszerűen mérlegelte-e.

Az eljáró bíróságoknak a rendelkezésükre álló bizonyítékok alapján azt kellett megállapítaniuk, hogy a felperes végzett-e túlmunkát, amennyiben igen, milyen mennyiségű túlmunkát végzett, a munkáltató tudott-e az ilyen munkavégzéséről, tudomásul vette-e, elfogadta-e azt.

E körben az eljáró bíróságok érdemi döntésük meghozatalakor helyesen alkalmazták a bizonyítási kötelezettség és a bizonyítási teher Pp. 164. § (1) bekezdésében előírt szabályát, a felperes által állított eljárási jogszabálysértéseket nem követték el.

Osztotta a Kúria a másodfokú bíróság azon álláspontját, hogy az alperesi elektronikus beléptetőrendszer adatai nem voltak alkalmasak arra, hogy azokból a felperesi munkavégzés idejére és az elvégzett munka mennyiségére érdemi következtetéseket lehessen levonni. A felperes értékesítési igazgatóként munkaköréből adódóan az alperesi irodán kívül is végezte munkáját és az elektronikus beléptetőrendszer adatai szerint a felperes munkahelyi jelenléte az alperesi kötött munkaidőtől számos alkalommal eltért.

A felperes tanúkkal kívánta igazolni a túlmunkavégzés tényét, mennyiségét és szükségességét. E körben helytállóan állapította meg a törvényszék, hogy a tanúknak nem volt tényleges rálátásuk a felperes tevékenységére és munkarendjére, az értékesítés területén dolgozó tanúk pedig beosztotti minőségükben nem voltak és nem is lehettek abban a helyzetben, hogy megítéljék a felperest terhelő munka mennyiségét, az ellátandó konkrét feladatokat, azok szükségességét, időszerűségét, a felperes munkaidő-beosztását és nem lehettek ismeretében annak sem, hogy a felperes a munkahelyétől távol töltött időben, vagy a szabadidejében mivel foglalkozott. Helytállóan hivatkozott a másodfokú bíróság arra is, hogy a tanúvallomások nem voltak alkalmasak annak bizonyítására, hogy a felperes a munkahelyen töltött többletidőben ténylegesen mivel foglalkozott, az alperes érdekében, részére hasznos munkát végzett-e, szükséges volt-e ez a munka és az alperes aktuálisan tudott-e arról, illetve elfogadta-e azt.

Sérelmezte a felperes a felülvizsgálati kérelmében azt is, hogy az általa csatolt DVD adatainak kinyerésére és helyes értelmezésére vonatkozóan az elsőfokú bíróság nem hívta fel szakértői bizonyítási indítvány előterjesztésére, illetve a másodfokú bíróság indokolás nélkül rekesztette ki a bizonyítékok köréből az általa csatolt DVD-t.

A törvényszék ítélete indokolásában részletesen és meggyőzően kifejtette, hogy a csatolt DVD-t illetőleg annak tartalmát miért rekesztette ki a bizonyítékok köréből. E körben helytállóan

mutatott rá, hogy az e-mailek terjedelme, tartalma és az e-maileken elektronikusan feltüntetett időpontok nem alkalmasak a ténylegesen végzett munka mennyiségének meghatározására. Önmagában egy e-mail elküldésének időpontja nem utal arra, hogy annak készítése, sőt előkészítése mikor történt és mennyi munkát vett igénybe. Minthogy a törvényszék a DVD-t és annak tartalmát a bizonyítékok köréből jogszabálysértés nélkül rekesztette ki, nem volt az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása annak, hogy az elsőfokú bíróság ezzel összefüggésben bizonyítási indítvány előterjesztésére a felperest felhívta-e, vagy sem.

Megállapítható, hogy a másodfokú bíróság az ítélet alapjául szolgáló tényállást jogszerűen állapította meg, az nem tekinthető iratellenesnek, ellentmondónak, nem tett a per adataiból okszerűtlen megállapítást és nem jutott a bizonyítási eljárás lefolytatására vonatkozó előírások megsértésével megalapozatlan ténybeli következtetésre, így nem helytálló a felülvizsgálati kérelemnek a Pp. 206. § (1) bekezdésének és azzal összefüggésben állított eljárási szabályok megsértésére való hivatkozása. A felülvizsgálati kérelem annak jogalapjaként megjelölt további jogszabályhelyek megsértésével összefüggésben érdemi kifejtést pedig nem tartalmaz.

Mivel a másodfokú bíróság határozata jogszerű volt, a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felülvizsgálati eljárási költség és a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.

Budapest, 2013. december 11.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Dr. Bicskei Ildikó s.k. előadó bíró, Szolnokiné Dr. Csernay Krisztina s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

kúriai tisztviselő